



## Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet

Osakond C – Euroopa ühendamise rahastu

### TOETUSLEPING EUROOPA ÜHENDAMISE RAHASTU (CEF) RAAMES – WiFi4EU

**LEPING nr INEA/CEF/WiFi4EU/[<call number><year>]/[<unique identifying number>]**

**Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet (INEA)** (edaspidi „amet“), kes tegutseb Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) delegeeritud volituste alusel ja keda käesolevale lepingule allakirjutamise eesmärgil esindab [*function, forename and surname*],

ühelt poolt

ning

**[full official name]**

**[official address in full]**

keda käesolevale lepingule allakirjutamisel esindab [**forename and surname**],

edaspidi käesoleva lepingu tähenduses „toetusesaaja“,

teiselt poolt

### ON KOKKU LEPPINUD

eritingimustes (edaspidi „eritingimused“) ja järgmistes lisades:

I lisa Meetme kirjeldus

II lisa Üldtingimused (edaspidi „üldtingimused“)

mis moodustavad käesoleva lepingu (edaspidi „leping“) lahutamatu osa.

Eritingimustes esitatud tingimused on ülimuslikud lisades esitatud tingimuste suhtes.

II lisas („Üldtingimused“) esitatud tingimused on ülimuslikud teiste lisade suhtes.

## ERITINGIMUSED

### SISUKORD

TOETUSLEPING .....	1
ERITINGIMUSED .....	2
ARTIKKEL 1. LEPINGU ESE .....	3
ARTIKKEL 2. LEPINGU JÕUSTUMINE JA MEETME KESTUS .....	3
ARTIKKEL 3. TOETUSE MAKSIMUMSUMMA JA VORM .....	3
ARTIKKEL 4. ARUANDLUS JA MAKSETE TEGEMISE KORD .....	3
ARTIKKEL 5. MAKSETE PANGAKONTO .....	4
ARTIKKEL 6. VASTUTAV TÖÖTLEJA JA POOLTE TEABEVAHETUSE ÜKSIKASJAD .....	4
ARTIKKEL 7. ÜHE TOETUSESAAJAGA TOETUS, TOETUSESAAJAGA SEOTUD ÜKSUSED JA TOETUSESAAJATE POOLT MÄÄRATUD RAKENDUSASUTUSED .....	5
ARTIKKEL 8. LISASÄTTED TULEMUSTE, SEALHULGAS INTELLEKTUAAL- JA TÖÖSTUSOMANDI ÕIGUSTE KASUTAMISE KOHTA .....	5
ARTIKKEL 9. SEIRENÕUDED, VÕRKUDE ÜMBERKONFIGUREERIMINE .....	6
ARTIKKEL 10. LISASÄTTED NÕUETE LOOVUTAMISE KOHTA .....	6
ARTIKKEL 11. SAMAVÄÄRSED MEETODID KONFIGUREERIMISEKS JA ELI SEIRELAHENDUSEGA ÜHENDAMISEKS .....	6
ARTIKKEL 12. Lõpetamise TAGAJÄRJED.....	6

## ARTIKKEL 1. LEPINGU ESE

- 1.1 Komisjon on otsustanud anda toetust I lisas (meetme kirjeldus) kirjeldatud meetme „WiFi4EUga seonduv internetiühenduse edendamine kohalikes kogukondades“ (edaspidi „meede“), **[insert name of the municipality]**, meetme number **[insert number of the action in bold]** toetuseks lepingu eritingimustes, üldtingimustes ja I lisas sätestatud tingimustel.

Lepingule allakirjutamisega võtab toetusesaaja toetuse vastu ja nõustub rakendama meetet, tegutsedes omal vastutusel.

- 1.2 Selleks et meetet saaks rakendada, peab toetusesaaja välja valima WiFi paigaldava ettevõtja artikli II.9 tähenduses. WiFi paigaldav ettevõtja peab end registreerima WiFi4EU portaalis, mis on kättesaadav aadressil <https://www.wifi4eu.eu/>. Toetusesaaja kohustub edastama käesolevast lepingust tulenevad kohustused WiFi paigaldavale ettevõtjale. Eelkõige peab toetusesaaja lisaks artiklis II.9.4 sätestatule tagama, et järgmised tingimused on kohaldatavad ka WiFi paigaldava ettevõtja suhtes:

- a) kohustus järgida I lisas sätestatud tehnilisi nõudeid;
- b) kohustus esitada artikli 4.1 punktis a sätestatud deklaratsioon ja lisateave.

- 1.3 Toetusesaaja vastutab ainuisikuliselt meetme rakendamise ja lepingu sätete täitmise eest. Toetusesaaja tagab, et käesoleva meetme rakendamiseks WiFi paigaldava ettevõtjaga sõlmitud leping(ud) sisaldab (sisaldavad) sätteid, mille kohaselt WiFi paigaldaval ettevõtjal ei ole lepingu kohaselt ameti suhtes õigusi.

Käesoleva lepingu tingimuste mittetäitmise korral jätab amet endale õiguse alusetult makstud summa otse toetusesaajalt sisse nõuda, kooskõlas artikliga II.26.

## ARTIKKEL 2. LEPINGU JÕUSTUMINE JA MEETME KESTUS

- 2.1 Leping jõustub kuupäeval, mil viimane pool sellele alla kirjutab.
- 2.2 Toetusesaajal on alates toetuslepingu jõustumisest aega maksimaalselt 18 kuud, et lõpetada WiFi paigaldamine kooskõlas I lisa sätetega ja edastada artikli 4.1 punktis b ettenähtud deklaratsioon. Asjaomast tähtaega ei ole võimalik pikendada, välja arvatud vääramatu jõu olukordades vastavalt artikli II.14.1 sätetele.

## ARTIKKEL 3. TOETUSE MAKSIMUMSUMMA JA VORM

Meetmega ettenähtud toetuse maksimumsumma on 15 000 eurot ja see antakse ühekordse maksena („vautšer“).

## ARTIKKEL 4. ARUANDLUS JA MAKSETE TEGEMISE KORD

4.1 Maksenõue loetakse ameti poolt kättesaaduks, kui on esitatud järgmised deklaratsioonid:

a) WiFi paigaldava ettevõtja deklaratsioon WiFi4EU portaalis, et WiFi4EU võrgu (võrkude) paigaldamine on lõpetatud kooskõlas I lisa sätetega ja et see toimib. Deklaratsioon peab iga WiFi4EU võrgu kohta sisaldama järgmist kohustuslikku teavet:

- WiFi4EU võrgu nimi (nt: raekoda).
- domeeninimi.

Lisaks peab WiFi paigaldav ettevõtja esitama iga WiFi4EU võrgu kohta täieliku nimekirja paigaldatud pääsupunktidest. Iga pääsupunkti kohta tuleb esitada järgmine kohustuslik teave:

- ✓ asukoha tüüp (nt: kool, park, metro). WiFi4EU portaali lisatakse rippmenüü.
- ✓ Asukoha nimi (nt: koridor)
- ✓ Pääsupunkti asukohatuvastus
- ✓ Seadme liik: sise- või välistingimustes kasutatav
- ✓ seadme kaubamärk
- ✓ seadme mudel
- ✓ seadme seerianumber
- ✓ meediumipääsu reguleerimise aadress (MAC-aadress)

b) Toetusesaaja deklaratsioon WiFi4EU portaalis selle kohta, et WiFi4EU võrgu (võrkude) paigaldus on kooskõlas I lisa sätetega ja et see toimib.

4.2 Artiklis 4.1 osutatud deklaratsioonide ja lisateabe kättesaamisel on ametil aega maksimaalselt 60 päeva, et kontrollida, kas WiFi4EU võrk toimib (võrgud toimivad), ja teha lõppmakse WiFi paigaldavale ettevõtjale.

Makse tehakse ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- i) iga WiFi4EU võrguga on ühenduse saanud vähemalt kümme kasutajat;
- ii) WiFi4EU visuaalne identiteet on asjakohaselt kuvatud pääsulehel

Kui eespool toodud tingimused on täidetud, saab toetusesaaja kinnitava teate ning amet teostab makse WiFi paigaldamise ettevõtjale. Eespool toodud maksetingimused ei mõjuta ameti õigust kontrollida järelauditite kaudu WiFi seadmete vastavust I lisa osutatud tehnilisele kirjeldusele.

## **ARTIKKEL 5. MAKSETE PANGAKONTO**

Makse tehakse WiFi paigaldava ettevõtja poolt WiFi4EU portaalis rahvusvahelise kontonumbri (IBAN) kujul esitatud pangakontole.

## **ARTIKKEL 6. VASTUTAV TÖÖTLEJA JA POOLTE TEABEVAHETUSE**

## ÜKSIKASJAD

### 6.1 Vastutav töötleja

Kaasvastutavad töötlejad on sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat ning Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet.

### 6.2 Teabevahetuse üksikasjad

#### 6.2.1 Teabevahetuse vorm ja viisid

Kogu elektrooniline side, seal kus see on ette nähtud, peab liikuma WiFi4EU portaali <https://www.wifi4eu.eu/> kaudu, sealhulgas kasutajatoe funktsioonide kaudu.

Artiklite II.14, II.15, II.16, II.25, II.26, II.27 kohaselt nõutav teave ja mis tahes muu teave, mida WiFi4EU portaal ei toeta, tuleb esitada kirjalikult, sellele tuleb märkida lepingu number ja saata aadressil:

Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet (INEA)  
Department C - Connecting Europe Facility (CEF)  
Unit C5 – CEF Telecommunications  
W910  
1049 Bruxelles/Brussel  
Belgia  
[INEA-CEF-WIFI4EU@ec.europa.eu](mailto:INEA-CEF-WIFI4EU@ec.europa.eu)

Paber kandjal ametlikud teated, mis on adresseeritud toetusesaajale, tuleb saata tema juriidilisele aadressile, mis on esitaud käesoleva toetuslepingu sissejuhatavas osas.

#### 6.2.2 Teabevahetuse kuupäev WiFi4EU portaali kaudu

WiFi4EU portaali kaudu saadetud teated loetakse edastatuks, kui saatev pool on need saatnud (st sellel kuupäeval ja ajal, mil teave WiFi4EU portaali kaudu saadeti).

Teabevahetus peab toimuma käesolevas lepingus kasutatavas keeles või inglise keeles. Amet kasutab teabevahetusel sama keelt, mida kasutab toetusesaaja.

## **ARTIKKEL 7. ÜHE TOETUSESAAJAGA TOETUS, TOETUSESAAJAGA SEOTUD ÜKSUSED JA TOETUSESAAJATE POOLT MÄÄRATUD RAKENDUSASUTUSED**

Kõiki viiteid „toetusesaajatele“ tõlgendatakse viitena „toetusesaajale“. Seotud üksusi või rakendusameteid ei ole lubatud määrata.

## **ARTIKKEL 8. LISASÄTTED TULEMUSTE, SEALHULGAS INTELLEKTUAAL- JA TÖÖSTUSOMANDI ÕIGUSTE KASUTAMISE KOHTA**

Lisaks artiklis II.8.3 sätestatule tagavad toetusesaajad ametile järgmised õigused:

- kasutada toetusesaaja nime ja WiFi4EU võrgu (võrkude) kujundit selleks, et reklaamida algatust;
- kasutada anonüümseks muudetud andmeid WiFi4EU võrgu (võrkude) kohta statistika eesmärkidel.

## **ARTIKKEL 9. SEIRENÕUDED, VÕRKUDE ÜMBERKONFIGUREERIMINE**

Iga toetusesaaja peab:

- hoidma WiFi4EU võrku (võrke) toimivana kolme aasta jooksul alates ametilt kinnitava teate saamisest, nagu kirjeldatakse artiklis 4.2;
- konfigureerima WiFi4EU võrgu(d) ümber, et ühendada need turvatud autentimis- ja seirelahendusega, järgides täielikult I lisa punktis I.5 sätestatud nõudeid.

Toetusesaaja vastutab ka WiFi4EU võrgu (võrkude) korrapärase hoolduse ja vajalike parandustööde eest. Võrk ei tohi olla kasutuskõlbmatu rohkem kui 60 kalendripäeva ühe aasta jooksul.

Kolme aasta jooksul alates lõppmakse tegemisest võib amet teostada tehnilisi kontrole ja/või auditeid, et teha kindlaks, kas toetusesaaja järgib käesoleva lepingu sätteid.

## **ARTIKKEL 10. LISASÄTTED NÕUETE LOOVUTAMISE KOHTA**

Erandina artikli II.13.1 esimesest lõigust võib toetusesaaja loovutada WiFi seadmete paigaldusettevõttele õiguse nõuda ametilt välja artiklis 3 sätestatud summa.

WiFi seadmete paigaldusettevõttele teostatud makset käsitletakse maksena toetusesaajale ja see vabastab ameti kõigist muudest maksekohustustest.

## **ARTIKKEL 11. SAMAVÄÄRSED MEETODID KONFIGUREERIMISEKS JA ELI SEIRELAHENDUSEGA ÜHENDAMISEKS**

Erandjuhtudel võib pärast halduskokkuleppe allkirjastamist komisjoni ja liikmesriigi, Norra või Islandi asjaomase ametiasutuse vahel I lisa punktis I.5 kirjeldatud meetodeid konfigureerimiseks ja ELi seirelahendusega ühendamiseks muuta halduskokkuleppes sisalduvate samaväärsete konfiguratsiooni ja ühendamise meetoditega.

Toetusesaaja teatab ametile WiFi4EU portaali kaudu halduskokkuleppes sisalduvate samaväärsete konfiguratsiooni ja ühendamise meetodite kasutuselevõttust. Käesolev leping loetakse muudetuks alates hetkest, kui amet on teate kätte saanud.

## **ARTIKKEL 12. LÕPETAMISE TAGAJÄRJED**

Kui leping lõpetatakse vastavalt artiklile II.16.1 või II.16.3.1, võib amet toetuse summat vähendada ja nõuda sisse alusetult makstud summad vastavalt artiklitele II.25.4 ja II.26.

Asjaomaste toetusesaajate kohustusi, eelkõige neid, mis on kehtestatud artiklites 4, II.5, II.7, II.8, II.13, II.27, ning artiklis 8 ettenähtud täiendavaid sätteid tulemuste kasutamise kohta, kohaldatakse ka pärast lepingu lõpetamist.

Koostatud [**language**]

## E-ALLKIRJAD

Toetusesaaja nimel  
[**forename/surname**]  
[**e-signature**]

Ameti nimel  
[**function/forename/surname**]  
[**e-signature**]



## Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet

Osakond C – Euroopa ühendamise rahastu

### I LISA MEETME KIRJELDUS

#### I.1. Kohaldamisala ja eesmärgid

Algatus „WiFi4EU“ on toetuskava, millega toetatakse tasuta WiFi-ühendust avaliku ruumi sise- või välistingimustes (nt haldusasutuste ruumid, koolid, raamatukogud, tervisekeskused, muuseumid, avalikud pargid ja väljakud). See toob kogukonnad lähemale digitaalsele ühtsele turule, tagab kasutajatele juurdepääsu gigabitiühiskonnale, parandab digikirjaoskust ning täiendab avalikus ruumis pakutavaid avalikke teenuseid. WiFi4EU vautšerit saab kasutada selleks, et rahastada täiesti uut avalikku WiFi võrku, uuendada olemasolevat avalikku WiFi võrku või laiendada olemasoleva avaliku WiFi võrgu leviala. Paigaldatud võrk ei tohi dubleerida olemasolevaid samasuguste omadustega (sh kvaliteet) avaliku või erasektori tasuta pakkumisi.

#### I.2. Tehnilised nõuded WiFi4EU võrgu/võrkude WiFi seadmetele

Toetusesaaja peab paigaldama sellise hulga pääsupunkte, millega kajastatakse vautšeri väärtust tema asjaomasel turul. Sõltuvalt sisemistest ja välistest pääsupunktidest tuleb igal juhul paigaldada neid järgmine miinimumarv:

väliste miinimumkogus	pääsupunktide	sisemiste miinimumkogus	pääsupunktide
10		0	
9		2	
8		3	
7		5	
6		6	
5		8	
4		9	
3		11	
2		12	



1	14
0	15

Toetusesaaja tagab, et **iga pääsupunkt**:

- toetab samaaegse kahe süsteemsuse (2,4 Ghz – 5 Ghz) kasutamist;
- omab viiest aastast pikemat tugiteenuse perioodi;
- tõrgete vaheline miinimumaeg on vähemalt viis aastat;
- omab spetsiaalset ja kesket halduse ühtset kontaktpunkti vähemalt iga WiFi4EU võrgu kõigi pääsupunktide jaoks;
- toetab IEEE 802.1x;
- järgib IEEE 802.11ac Wave I;
- toetab IEEE 802.11r;
- toetab IEEE 802.11k;
- toetab IEEE 802.11v;
- suudab teenindada vähemalt 50 samaaegset kasutajat, ilma et toimivus halveneks;
- vähemalt 2x2 MIMO (Multiple-Input-Multiple-Output);
- vastab HotSpot 2.0 spetsifikatsioonidele (WiFi Alliance'i sertifitseerimisprogramm Passpoint).

### I.3. Nõuded teenuse kvaliteedile

Tagamaks, et WiFi4EU rahastatud võrk oleks võimeline pakkuma kõrge kvaliteediga kasutajakogemust, peab toetusesaaja tellima piirkonna kiireima turul pakutava ühenduse, mille allalaadimiskiirus peab igal juhul olema vähemalt 30 Mbit/s. Toetusesaaja peab samuti tagama, et tagasiühenduse kiirus on samaväärne sellega, mida toetusesaaja kasutab oma siseühenduse vajadusteks, kui see on asjakohane.

### I.4. Kohustused seoses tasude, reklaami ja andmete kasutamisega

1. Toetusesaaja tagab, et lõppkasutajale on WiFi4EU juurdepääs tasuta, st seda, et selle eest ei küsita tasu ei otsemakse ega üheski teises vormis, näiteks ärireklaamina või isikuandmete loovutamisenä arilisel otstarbel.
2. Toetusesaaja tagab, et elektroonilise side võrgu operaatorid pakuvad lõppkasutajale juurdepääsu ilma diskrimineerimiseta, st ilma et see piiraks niisuguste piirangute kohaldamist, mis on nõutavad liidu õiguse kohaselt või liidu õigusele vastava riigisisese õiguse kohaselt, ning arvestades vajadust tagada võrgu tõrgeteta toimimine ning eelkõige vajadust tagada tippkoormuse ajavõimsuse jaotamine kasutajate vahel.
3. Lubatud on andmete töötlemine statistilisel või analüütilisel eesmärgil selleks, et edendada, seirata või parandada võrkude funktsioneerimist. Mis tahes sel eesmärgil

isikuandmete töötlemine või säilitamine peab olema nõuetekohaselt anonüümne ja kooskõlas asjakohase konkreetse privaatsuspoliitikaga.

## **I.5. WiFi4EU võrgu (võrkude) konfiguratsiooni ja ELi seirelahendusega ühendamise nõuded**

Kooskõlas allpool toodud neljanda lõiguga tagab toetusesaaja, et WiFi4EU vautšeriga rahastatud pääsupunktid edastavad ainult WiFi4EU SSIDd, täielikult kohaldatakse ka punktis I.4 sätestatud kohustusi.

Toetusesaaja tagab, et WiFi4EU SSIDga WiFi4EU võrk on avatud, mis tähendab, et sellega ühenduse loomiseks ei ole vaja mitte mingisugust autentimist (näiteks salasõna sisestamist). Toetusesaaja tagab, et WiFi4EU SSIDga WiFi4EU võrk kuvab ühenduse loonud kasutajale juurdepääsuks esmalt HTTPS-lehe ja alles siis saab kasutaja luua internetiühenduse.

Välja arvatud juhul, kui riigi õigusaktides on sätestatud teisiti ja see on kooskõlas ELi õigusega, ei eelda avaliku WiFi4EU SSID kaudu internetiühenduse loomine registreerimist ega autentimist pääsulehel ja ühenduse saamine peab olema võimalik ühe hiireklikiga pääsulehel.

Toetusesaajal on lubatud edastada täiendavat SSIDd punktis I.5.2 osutatud turvaliste ühenduste jaoks alates esimese etapi algusest ja oma vastutusel. Toetusesaajal on lubatud edastada täiendavat SSIDd, tingimusel, et see on piiratud toetusesaaja sisekasutusega ega mõjuta ülemäära avalikkusele pakutava teenuse kvaliteeti. Mõlemal juhul eristab toetusesaaja sellise SSID sobilikul viisil avatud WiFi4EU SSIDst ja tagab, et täielikult kohaldatakse punktides I.3 ja I.4 sätestatud kohustusi.

Nende pääsupunktide puhul, mis ei ole rahastatud WiFi4EU vautšeriga, võib toetusesaaja samuti edastada WiFi4EU SSIDd (kas ainsa SSIDna või paralleelselt nende olemasoleva kohaliku SSIDga). Toetusesaaja tagab, et vähemalt kõikide WiFi4EU SSIDga ühenduse loonud lõppkasutajate puhul kohaldatakse täielikult punktides I.3, I.4 ja I.5 sätestatud kohustusi.

ELi seirelahendusega ühenduse puhul järgitakse kaheetapilist lähenemisviisi.

### **I.5.1. Esimene etapp**

Kasutajate registreerimise, autentimise, õiguste andmise ja aruandluse eest vastutab iga toetusesaaja kooskõlas ELi õiguse ja riigisisese õigusega.

Toetusesaaja tagab, et WiFi4EU SSID pääsuleht on kooskõlas järgmiste nõuetega:

- WiFi4EU SSIDga WiFi4EU võrku pääsemise kasutajaliidese leht peab kasutama HTTPSi.

Pääsulehel kehtestatakse eelnevalt ühendatud kasutajate automaatse tuvastamise periood nii, et taasühendamisel pääsulehte enam ei näidata. Asjaomast perioodi tuleb

automaatselt lähtestada iga päev kell 00.00 või vähemalt seadistada see maksimaalselt 12 tunniks;

- HTTPS-lehega seotud domeeninimi peab olema standardne (mitte-IDN ehk mitte rahvusvaheline domeeninimi), koosnedes tähemärkidest a kuni z, numbrimärkidest 0 kuni 9, sidekriipsust (-);
- visuaalsed identsusandmed: pääsuleht peab sisaldama WiFi4EU visuaalset identiteeti;
- pääsuleht peab ameti jaoks hõlmama jälituskoodi, et sel oleks võimalik kaugseirata WiFi4EU võrku.

Koodi installeerimise juhend on kättesaadav järgmise lingi kaudu: <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-telecom/wifi4eu>. Koodiga ei koguta mingeid isikuandmeid. See toimib nende kasutajate loendajana, kes loovad ühenduse WiFi4EU võrguga, laadib WiFi4EU visuaalse identiteedi ning kontrollib, kas seda kuvatakse õigesti;

- pääsulehel tuleb kuvada teadet vastutuse välistamise kohta, mis teavitab kasutajat selgelt sellest, et WiFi4EU on avatud avalik võrk. Teade peaks lisaks sisaldama ennetavaid soovitusi, mis on tavalised selliste võrkude kaudu internetiühenduse loomise korral.

Toetusesaajal on õigus rajada eraldi WiFi4EU võrkusid, mida rahastatakse sama vautšeri abil, igal sellisel võrgul peab olema erinev domeeninimi ja erinev pääsuleht. Artikli 9 sätete kohaselt peab WiFi4EU võrk olema aktiivne kolme aasta jooksul pärast seda, kui amet kinnitab kõik asjaomased WiFi4EU võrgud, mis on sama vautšeri abil rahastatud.

Esimene etapp on rakendatav ajani, mil toetusesaaja saab teate selle kohta, et teine etapp on aktiveeritud. Pärast teate saamist on toetusesaajatel artikli 9 kohaselt kohustus kohandada võrgu konfiguratsiooni vastavalt punktis I.5 sätestatud nõuetele, kooskõlas teates osutatud üksikasjadega ja järgides seal märgitud ajakava.

### **I.5.2. Teine etapp**

Hilisemas etapis rajatakse ELi tasandil turvatud autentimis- ja seirelahendus ning võimalus selle ühendamiseks liidu struktuuriga.

Artiklis 9 on sätestatud, et kui turvatud autentimis- ja seirelahendus toimib, peab toetusesaaja konfigureerima WiFi4EU võrgu(d) ümber, et ühendada see (need) selle lahendusega. See ümberkonfigureerimine hõlmab avatud WiFi4EU SSID säilitamist kasutades pääsulehte, täiendava WiFi4EU SSID lisamist turvalise ühenduse jaoks (kas asendades selle olemasoleva kohaliku turvalise süsteemi ühtsega või lisades lihtsalt ühtse võrgunime kolmanda SSIDna) ning selle tagamist, et lahendus saab WiFi4EU võrkusid pääsupunkti tasandil jälgida.

WiFi4EU SSID ja kohaliku turvalist ühendust pakkuva SSID (kui see on olemas) kasutajate registreerimise ja autentimise ning kõigi SSIDde kasutajatele õiguste andmise ja nendega seotud aruandluse eest vastutab iga toetusesaaja ise kooskõlas ELi ja siseriikliku õigusega.

## **Lühendid**

Pääsupunktid	WiFi pääsupunktid
IEEE	Institute of Electrical and Electronics Engineers (Elektri- ja Elektroonikainseneride Instituut)
LTE	Long Term Evolution (4G mobiilside standard)
MAC	meediumipääsu reguleerimine
MIMO	Multiple-Input-Multiple-Output (mitme sisendi ja mitme väljundiga)
RADIUS	Remote Authentication Dial-In User Service (sissehelistusteenuse kasutajate kaugautentimine)
SSID	võrgunimi (mestiident)

## **II LISA ÜLDTINGIMUSED**

### **SISUKORD**

#### **A OSA. ÕIGUSLIKUD JA HALDUSSÄTTED**

- II.1. TOETUSESAAJATE ÜLDISED KOHUSTUSED JA ROLLID
- II.2. TEABEVAHETUS POOLTE VAHEL
- II.3. VASTUTUS KAHJUDE EEST
- II.4. HUVIDE KONFLIKT
- II.5. KONFIDENTSIAALSUS
- II.6. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE
- II.7. LIIDUPOOLSE RAHASTAMISE NÄHTAVUS
- II.8. OLEMASOLEVAD ÕIGUSED JA OMANDIÕIGUS NING TULEMUSTE, SEALHULGAS INTELLEKTUAAL- JA TÖÖSTUSOMANDI ÕIGUSTE KASUTAMINE
- II.9. MEETME RAKENDAMISEKS VAJALIKE LEPINGUTE SÕLMIMINE
- II.10. MEETME OSAKS OLEVATE ÜLESANNETE ALLHANGE
- II.11. KOLMANDATELE ISIKUTELE RAHALISE TOETUSE ANDMINE
- II.12. LEPINGU MUUTMINE
- II.13. MAKSENÕUETE LOOVUTAMINE KOLMANDATELE ISIKUTELE
- II.14. VÄÄRAMATU JÕUD
- II.15. MEETME RAKENDAMISE PEATAMINE
- II.16. LEPINGU LÕPETAMINE
- II.17 – EI KOHALDATA
- II.18. KOHALDATAV ÕIGUS, VAIDLUSTE LAHENDAMINE JA TÄITMISELE PÖÖRATAV OTSUS

#### **B OSA. FINANTSSÄTTED**

- II.19. RAHASTAMISKÕLBLIKUD KULUD
- II.20. DEKLAREERITUD SUMMADE TUVASTATAVUS JA KONTROLLITAVUS
- II.21. TOETUSESAAJATEGA SEOTUD ÜKSUSTE JA TOETUSESAAJATE POOLT MÄÄRATUD RAKENDUSASUTUSTE KULUDE RAHASTAMISKÕLBLIKKUS
- II.22. ÜMBERPAIGUTUSED EELARVES
- II.23. TEHNILISTE JA FINANTSARUANNETE ESITAMINE – MAKSETAOTLUSED JA TÕENDAVAD DOKUMENDID
- II.24. MAKSED JA MAKSETE TEGEMISE KORD
- II.25. TOETUSE LÕPLIKU SUMMA KINDLAKSMÄÄRAMINE
- II.26. SISSENÕUDMINE
- II.27. KONTROLL, AUDIT JA HINDAMINE

## **A OSA. ÕIGUSLIKUD JA HALDUSSÄTTED**

### **ARTIKKEL II.1. TOETUSESAAJA ÜLDISED KOHUSTUSED**

Iga toetusesaaja:

- (a) vastutab meetme rakendamise eest vastavalt lepingu tingimustele;
- (b) vastutab kõikide juriidiliste kohustuste täitmise eest, mis on pandud talle kooskõlas kohaldatava ELi, rahvusvahelise või riigi õigusega;
- (c) teavitab ametit viivitamata talle teatavaks saanud sündmustest ja asjaoludest, mis võivad mõjutada meetme rakendamist või põhjustada selles viivitusi;
- (d) teavitab ametit viivitamata mis tahes muutustest oma või endaga seotud üksuste õiguslikus, rahalises, tehnilises, organisatsioonilises või omandiõigusega seotud olukorras ja oma või endaga seotud üksuste nime, aadressi või seadusliku esindaja mis tahes muutustest.

### **ARTIKKEL II.2. TEABEVAHETUS POOLTE VAHEL**

#### **II.2.1 Teabevahetuse vorm ja viisid**

Kogu teabevahetus seoses lepingu ja selle täitmisega toimub kirjalikult (paberil või elektroonselt), selles esitatakse alati viide lepingu numbrile ja selle saatmisel kasutatakse artiklis 6 esitatud teabevahetuse üksikasju.

Mis tahes poole nõudmisel esitatakse elektroonse teabevahetuse kinnitamiseks kõnealuse teabe paberikandjal allkirjastatud originaaldokument, tingimusel et kõnealune nõudmine esitatakse põhjendamatu viivitusega. Saatja saab paberikandjal allakirjutatud originaaldokumendi põhjendamatu viivitusega.

Ametlikud teated saadetakse kas vastuvõtuteatega tähitud kirjaga või samaväärsel viisil või e-posti teel, mis jätab saatjale määratud adressaadile sõnumi edastamise kohta ümberlukkamatu tõendi.

#### **II.2.2 Teabevahetuse kuupäev**

Mis tahes teave loetakse saadetuks siis, kui saaja pool selle kätte saab, välja arvatud juhul, kui lepingus on osutatud kuupäevale, mil teave saadeti.

Elektroonne teave loetakse saaja poole poolt kättesaaduks selle eduka saatmise kuupäeval, tingimusel et see on saadetuks artiklis 6 loetletud saajatele. Saatmine loetakse ebaõnnestunuks, kui saatja saab sõnumi selle kohta, et teavet ei ole kätte toimetatud. Sellisel juhul peab saatja pool saatma viivitamata selle teabe uuesti artiklis 6 loetletud muul aadressil. Saatmise ebaõnnestumise korral ei loeta saatjat rikkunuks oma kohustust saata kõnealune teave kindlaksmääratud tähtaja jooksul.

Postiteenistust kasutades ametile saadetud post loetakse ameti poolt kättesaaduks kuupäeval, mil artiklis 6.2 kindlaks määratud talitus selle registreerib.

Ametlikud teated, mis on saadetud kas vastuvõtuteatega tähitud kirjaga või samaväärsel viisil või samaväärsel elektroonsel teel, loetakse saaja poole poolt kättesaaduks kuupäeval, mis on näidatud vastuvõtuteatel või samaväärsel teatel.

### **ARTIKKEL II.3. VASTUTUS KAHJUDE EEST**

**II.3.1** Amet ei vastuta ühegi toetusesaaja põhjustatud või talle tekkinud mis tahes kahjude eest, sealhulgas mis tahes kahjude eest, mis on meetme rakendamise tagajärjel või rakendamise kestel põhjustatud kolmandatele isikutele.

**II.3.2** Toetusesaajad hüvitavad ametile kõik kahjud, mis on talle tekitatud meetme rakendamise tagajärjel või seetõttu, et meetet ei rakendatud täielikus vastavuses lepinguga, välja arvatud vääramatu jõu korral.

### **ARTIKKEL II.4. HUVIDE KONFLIKT**

**II.4.1** Toetusesaajad võtavad kõik vajalikud meetmed, et vältida mis tahes olukorda, mille puhul lepingu erapooletut ja objektiivset täitmist ohustavad majanduslike huvidega või poliitiliste või rahvuslike, perekonna- või emotsionaalsete sidemetega seotud põhjused või muud lepingu esemega seotud ühised huvid, mis toetusesaajal on ameti või kolmanda isikuga (edaspidi „huvide konflikt“).

**II.4.2** Kõikidest olukordadest, mis lepingu täitmise käigus põhjustavad või võivad tõenäoliselt põhjustada huvide konflikti, tuleb ametile viivitamata kirjalikult teatada. Toetusesaajad võtavad viivitamata kõik vajalikud meetmed sellele olukorrale lahenduse leidmiseks. Amet jätab endale õiguse kontrollida, et võetud meetmed on asjakohased, ja võib nõuda, et ettenähtud tähtaja jooksul võetaks täiendavaid meetmeid.

### **ARTIKKEL II.5. KONFIDENTSIAALSUS**

**II.5.1** Amet ja toetusesaajad käsivad konfidentsiaalsena igas vormis teavet ja dokumente, mis avaldatakse kirjalikult või suuliselt seoses lepingu täitmisega ja mille puhul on kirjalikult ja sõnaselgelt osutatud sellele, et need on konfidentsiaalsed. See ei puuduta avalikult kättesaadavat teavet.

**II.5.2** Amet ega toetusesaajad ei kasuta konfidentsiaalset teavet ja dokumente mis tahes muul põhjusel kui lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks, välja arvatud juhul, kui selles on kolmanda isikuga kirjalikult teisiti kokku lepitud.

**II.5.3** Amet ja toetusesaajad on seotud artiklites II.5.1 ja II.5.2 osutatud kohustustega lepingu täitmise kestel ja viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest arvates, välja arvatud juhul, kui:

- (a) asjaomane pool nõustub vabastama teise poole konfidentsiaalsuskohustustest varem;
- (b) konfidentsiaalsed dokumendid või teave muutuvad avalikuks muul viisil kui konfidentsiaalsuskohustuste rikkumise tõttu;
- (c) konfidentsiaalsete dokumentide või teabe avalikustamine on seadusega nõutav.

## **ARTIKKEL II.6. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE**

### **II.6.1 Isikuandmete töötlemine ameti poolt**

Amet töötleb lepingus sisalduvaid isikuandmeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta.

Selliseid andmeid töötleb artiklis 6.1 määratletud vastutav töötleja üksnes lepingu täitmise, haldamise ja selle täitmise üle järelevalve teostamise eesmärgil või ELi finantshuvide kaitsmiseks, sealhulgas artikli II.27 kohased kontrollid, auditid ja juurdused.

Toetusesaajatel on õigus pääseda ligi oma isikuandmetele ja neid parandada. Kui toetusesaajatel peaks olema küsimusi oma isikuandmete töötlemise kohta, saadavad nad need artiklis 6.1 osutatud vastutavale töötlejale.

Toetusesaajatel on alati õigus pöörduda Euroopa andmekaitseinspektori poole.

### **II.6.2 Isikuandmete töötlemine toetusesaajate poolt**

Toetusesaajad peavad töötleva lepingu alla kuuluvaid isikuandmeid kooskõlas andmekaitset (sh lubade andmine või teavitamisnõuded) käsitlevate kohaldatavate ELi ja riigi õigusnormidega.

Toetusesaajad võimaldavad oma töötajatele juurdepääsu andmetele vaid rangelt selles ulatuses, mis on vajalik lepingu täitmiseks, haldamiseks ja selle täitmise üle järelevalve teostamiseks.

Arvestades asjaomaste isikuandmete töötlemisest ja selliste andmete laadist tulenevaid riske, kohustuvad toetusesaajad võtma asjakohaseid tehnilisi ja organisatsioonilisi turvameetmeid eesmärgiga:

- (a) takistada volitamata isikute juurdepääsu isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele arvutisüsteemidele, eelkõige takistada:
  - (i) andmekandjate loata lugemist, kopeerimist, muutmist või kõrvaldamist;
  - (ii) andmete loata sisestamist ning säilitatavate isikuandmete loata avalikustamist,



muutmist või kustutamist;

- (iii) takistada andmeedastusvahendite abil toimuvat andmetöötlussüsteemide loata kasutamist;
- (b) tagada, et andmetöötlussüsteemi volitatud kasutajatel oleks juurdepääs üksnes neile isikuandmetele, millele neil on juurdepääsuõigused;
- (c) registreerida, milliseid isikuandmeid, millal ja kellele on edastatud;
- (d) tagada, et kolmandate isikute nimel töödeldavaid isikuandmeid on võimalik töödelda üksnes ameti poolt ettenähtud viisil;
- (e) tagada, et isikuandmete edastamise ja andmekandjate veo käigus ei oleks võimalik andmeid loata lugeda, kopeerida ega kustutada;
- (f) kujundada oma organisatsiooni struktuur nii, et see vastaks andmekaitse nõuetele.

## **ARTIKKEL II.7. LIIDUPOOLSE RAHASTAMISE NÄHTAVUS**

### **II.7.1 Teave liidupoolse rahastamise kohta ja Euroopa Liidu embleemi kasutamine**

Kõigis meetmega seotud teadetes või väljaannetes, mille toetusesaajad on koostanud ühiselt või individuaalselt ja mida kasutatakse muu hulgas konverentsidel, seminaridel või mis tahes teabe- või reklaammaterjalides (näiteks brošüürid, lendlehed, plakatid, ettekanded jne), tuleb osutada sellele, et meede on saanud liidult rahalist toetust, ning need peavad kandma Euroopa Liidu embleemi, välja arvatud juhul, kui amet on nõudnud või andnud nõusoleku, et toimitakse teisiti.

Kui Euroopa Liidu embleem on esitatud koos mõne muu logoga, peab embleem olema piisavalt esile tõstetud.

Kohustus näidata Euroopa Liidu embleemi ei anna toetusesaajatele selle kasutamise ainuõigust. Toetusesaajatel ei ole lubatud omastada Euroopa Liidu embleemi või mis tahes sarnast kaubamärki või logo registreerimise kaudu ega muul viisil.

Esimese, teise ja kolmanda lõigu kohaldamisel ja vastavalt seal esitatud tingimustele vabastatakse toetusesaajad kohustusest saada ametilt eelnev luba Euroopa Liidu embleemi kasutamiseks.

### **II.7.2 Ameti vastutuse välistamine**

Kõigis meetmega seotud teadetes või väljaannetes, mille toetusesaajad on koostanud mis tahes vormis ja mis tahes vahendeid kasutades kas ühiselt või individuaalselt, tuleb osutada sellele, et neis kajastatakse üksnes autori seisukohta ning et amet ei vastuta neis sisalduva teabe mis tahes viisil kasutamise eest.

## **ARTIKKEL II.8. OLEMASOLEVAD ÕIGUSED JA OMANDIÕIGUS NING TULEMUSTE, SEALHULGAS INTELLEKTUAAL- JA TÖÖSTUSOMANDI ÕIGUSTE KASUTAMINE**

### **II.8.1 Tulemuste omandiõiguse kuulumine toetusesaajatele**

Meetme tulemuste omandiõigus, sealhulgas tööstus- ja intellektuaalomandi õigused, ning aruannete ja muude meetmega seotud dokumentide omandiõigus kuulub toetusesaajatele, kui lepingus ei ole ette nähtud teisti.

### **II.8.2 Olemasolevad õigused**

Olemasolev materjal on mis tahes materjal, dokument, tehnoloogia ja oskusteave, mis on olemas enne, kui toetusesaaja seda meetme täitmisel tulemuse saamiseks kasutab. Olemasolev õigus on mis tahes tööstus- ja intellektuaalomandiõigus olemasolevale materjalile, mis võib seisneda toetusesaajale või mis tahes kolmandale isikule kuuluvas omandiõiguses, litsentsist tulenevas õiguses ja/või kasutusõiguses.

Kui amet saadab toetusesaajatele kirjaliku taotluse, osutades, milliseid tulemusi ta kavatseb kasutada, tuleb toetusesaajatel:

- (a) koostada nimekiri nende tulemustega hõlmatud kõikide olemasolevate õiguste kohta; ning
- (b) esitada ametile nimetatud loetelu hiljemalt koos lõppmaksetaotlusega.

Toetusesaajad tagavad, et neil või nendega seotud üksustel on õigus kasutada mis tahes olemasolevaid õigusi lepingu täitmise kestel.

### **II.8.3 Tulemuste ja olemasolevate õiguste kasutamise õiguse kuulumine ametile**

Toetusesaajad annavad ametile järgmised meetme tulemuste kasutamise õigused:

- (a) kasutamine oma vajadusteks ja eelkõige selleks, et teha need kättesaadavaks ameti, liidu institutsioonide, teiste liidu ametite ja organite ning liikmesriikide asutuste heaks töötavatele isikutele, samuti kopeerimiseks ja paljundamiseks täielikult või osaliselt, ilma et koopiate arv oleks piiratud;
- (b) reprodutseerimine: õigus lubada tulemuste otsene või kaudne, ajutine või püsiv reprodutseerimine mis tahes viisil (mehhaaniliselt, digitaalselt või muul viisil) ja mis tahes vormis, tervikuna või osaliselt;
- (c) edastamine üldsusele õigus lubada mis tahes esitlus, esinemine või edastamine üldsusele kaabliga või kaablita sidevahendite kaudu, sealhulgas tulemuste sellisel viisil üldsusele kättesaadavaks tegemine, et isikud pääsevad neile ligi enda valitud kohas ja

- ajal; nimetatud õigus hõlmab ka kaabli või satelliidi kaudu edastamise ja ülekandmise õigust;
- (d) levitamine õigus lubada tulemuste või tulemuste koopiade mis tahes vormis üldsusele levitamist;
  - (e) kohandamine õigus muuta tulemusi;
  - (f) tõlkimine;
  - (g) õigus säilitada ja arhiveerida tulemusi vastavalt ameti suhtes kohaldatavatele dokumendihalduse eeskirjadele; see õigus hõlmab digiteerimist ja vormingu teisendamist säilitamiseks ja muul eesmärgil kasutamise võimaldamiseks;
  - (h) kui tulemused on dokumendid, siis õigus lubada dokumentide taaskasutamist kooskõlas komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusega 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta, kui see otsus on kohaldatav ja dokumendid kuuluvad selle kohaldamisalasse ning ükski otsuse säte ei välista neid. Käesoleva sätte kohaldamisel tuleb mõisteid „taaskasutamine“ ja „dokument“ käsitada otsuses 2011/833/EL ette nähtud tähenduses.

Eritingimustes võidakse ette näha täiendavad ametile antavad kasutusõigused.

Toetusesaajad tagavad, et ametil on õigus kasutada meetme tulemustes sisalduvaid mis tahes olemasolevaid õigusi. Kõnealuseid olemasolevaid õigusi kasutatakse samadel eesmärkidel ja tingimustel kui meetme tulemuste kasutamise õigusi, välja arvatud juhul, kui eritingimustes on ette nähtud teisiti.

Kui amet teeb tulemused teatavaks, lisatakse teave autoriõiguste omaniku kohta. Teave autoriõiguste kohta esitatakse järgmises sõnastuses: "© – [aasta] – [[*autoriõiguste omaniku nimi*]]. Kõik õigused kaitstud. Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusametile on antud teatavate tingimuste alusel kasutamise luba.“.

Juhul kui toetusesaajad annavad kasutamiseõigused ametile, ei mõjuta see nende artikli II.5 kohaseid konfidentsiaalsusega seotud kohustusi ega artikli II.1 kohaseid toetusesaajate kohustusi.

## **ARTIKKEL II.9. MEETME RAKENDAMISEKS VAJALIKE LEPINGUTE SÕLMIMINE**

**II.9.1** Kui meetme rakendamiseks on vaja sõlmida asjade, ehitustööde või teenuste hankeleping, sõlmivad toetusesaajad lepingu majanduslikult soodsaima pakkumuse või vajaduse korral madalaima hinnaga pakkumuse alusel. Seda tehes peavad nad vältima mis tahes huvide konflikti.

Toetusesaajad tagavad, et amet, komisjon, Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoda võivad kasutada oma artiklis II.27 sätestatud õigusi ka

töövõtja suhtes.

**II.9.2** Toetusesaajad, kes tegutsevad avaliku sektori hankijana direktiivi 2004/18/EÜ,<sup>1</sup> direktiivi 2014/24/EL<sup>2</sup> või mis tahes varasema asjakohase liidu õigusakti tähenduses või võrgustiku sektori hankijana direktiivi 2004/17/EÜ<sup>3</sup>, direktiivi 2014/25/EL<sup>4</sup> või mis tahes varasema asjakohase liidu õigusakti tähenduses, peavad järgima riigihangete suhtes kohaldatavaid siseriiklikke õigusnorme.

**II.9.3** Toetusesaajad vastutavad ainuisikuliselt meetme rakendamise ja lepingu sätete täitmise eest. Toetusesaajad tagavad, et kõik hankelepingud sisaldavad sätteid, millega nähakse ette, et käesoleva lepingu alusel puuduvad töövõtjal õigused ameti suhtes.

**II.9.4** Toetusesaajad tagavad, et lepingu artiklite II.3, II.4, II.5 ja II.8 alusel nende suhtes kehtivad tingimused on kohaldatavad ka töövõtja suhtes.

**II.9.5** Kui toetust antakse artikli 3 kohaselt rahastamiskõlblike kulude hüvitamise vormis

- ja toetusesaaja rikub ükskõik millist artikli II.9.1 kohast kohustust, on asjaomase hankelepinguga seotud kulud rahastamiskõlbmatud;
- ja toetusesaaja rikub ükskõik millist artiklite II.9.2, II.9.3 või II.9.4 kohast kohustust, võidakse toetust vähendada proportsionaalselt kohustuste rikkumise raskusega.

Kui toetust antakse artikli 3 kohaselt ühikuhindade alusel, ühekordse makse või kindlamääralise maksena rahalise toetuse vormis ja kui toetusesaaja rikub ükskõik millist artiklite II.9.1, II.9.2, II.9.3 või II.9.4 kohast kohustust, võidakse toetust vähendada proportsionaalselt kohustuste rikkumise raskusega.

## **ARTIKKEL II.10. MEETME OSAKS OLEVATE ÜLESANNETE ALLHANGE**

---

<sup>1</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta

<sup>2</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta.

<sup>3</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused.

<sup>4</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ.

Ei kohaldata.

## **ARTIKKEL II.11. KOLMANDATELE ISIKUTELE RAHALISE TOETUSE ANDMINE**

Ei kohaldata.

## **ARTIKKEL II.12. LEPINGU MUUTMINE**

II.12.1 Lepingu mis tahes muudatused tehakse kirjalikult.

II.12.2 Muutmise eesmärk ega tagajärg ei tohi olla lepingus selliste muudatuste tegemine, mis seaksid kahtluse alla toetuse andmise otsuse või oleksid vastuolus taotlejate võrdse kohtlemise põhimõttega.

II.12.3 Kõik muutmistaotlused peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud, neile peavad olema lisatud asjakohased tõendavad dokumendid ja need tuleb teisele poolele saata aegsasti enne muudatuse kavandatavat jõustumist ning igal juhul kolm kuud enne artiklis 2.2 sätestatud ajavahemiku lõppu, välja arvatud muudatuse taotleja poolt nõuetekohaselt põhjendatud ja teise poole poolt aktsepteeritud juhtudel.

II.12.4 Muutmise taotluse peavad esitama kõik toetusesaajad ühiselt või esitab taotluse toetusesaaja kõikide toetusesaajate nimel.

II.12.5 Muudatused jõustuvad kuupäeval, mil viimane pool neile alla kirjutab, või muutmistaotluse heakskiitmise kuupäeval.

Muudatusi hakatakse kohaldama alates kuupäevast, milles pooled on kokku leppinud, või sellise kokkulepitud kuupäeva puudumisel alates muudatuse jõustumise kuupäevast.

## **ARTIKKEL II.13. MAKSENÕUETE LOOVUTAMINE KOLMANDATELE ISIKUTELE**

**II.13.1** Toetusesaajate maksenõudeid ameti vastu ei tohi loovutada kolmandatele isikutele, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui olukord seda nõuab.

Loovutatud maksenõue on ameti vastu täitmisele pööratav vaid juhul, kui amet on nõustunud loovutamise sellekohase kirjaliku põhjendatud taotluse alusel, mille on esitanud loovutamist taotlev toetusesaaja.

Kõnealuse nõusoleku puudumisel või selle tingimuste mittetäitmisel ei too loovutamine ameti jaoks kaasa mingeid kohustusi.

**II.13.2** Selline loovutamine ei vabasta ühelgi juhul toetusesaajaid nende kohustustest ameti

ees.

## **ARTIKKEL II.14. VÄÄRAMATU JÕUD**

**II.14.1** Vääramatuks jõuks loetakse igasugust ettenägematut ja erakorralist olukorda või sündmust, mis ei sõltu poolte tahtest, mis takistab ükskõik kummal neist lepinguga võetud kohustuste täitmist, mis ei tulene nende ega alltöövõtjate, seotud üksuste, rakendusasutuste ega rahalist toetust saavate kolmandate isikute veast või hooletusest ja mida vaatamata hoolsusnõuete täitmisele ei olnud võimalik ära hoida. Puudujääke teenustes, seadmete või materjali vigu või viivitusi nende kasutuselevõtmises, töövaidlusi, streike ega rahalisi raskusi ei või lugeda vääramatuks jõuks, välja arvatud juhul, kui need tulenevad otseselt asjaomasest vääramatu jõu juhtumist.

**II.14.2** Vääramatu jõuga kokku puutuv pool teavitab teist poolt sellest ametlikult ja viivitamata, nimetades olukorra või sündmuse laadi, tõenäolise kestuse ja prognoositava mõju.

**II.14.3** Pooled võtavad vajalikud meetmed vääramatust jõust tulenevate mis tahes kahjude piiramiseks. Nad teevad kõik endast oleneva, et jätkata meetme rakendamist niipea kui võimalik.

**II.14.4** Vääramatu jõuga kokku puutuvat poolt ei loeta lepinguliste kohustuste rikkujaks, kui kohustuste täitmist on takistanud vääramatu jõud.

## **ARTIKKEL II.15. MEETME RAKENDAMISE PEATAMINE**

### **II.15.1 Rakendamise peatamine toetusesaajate poolt**

Toetusesaajad võivad ühiselt või üks toetusesaaja võib kõigi teiste toetusesaajate nimel peatada meetme või selle mis tahes osa rakendamise, kui erakorralised asjaolud, eelkõige vääramatu jõud, muudavad selle rakendamise võimatuks või ülemäära raskeks. Toetusesaajad teavitavad sellest ametit viivitamata kas ühiselt või kõigi toetusesaajate nimel tegutseva ühe toetusesaaja vahendusel, esitades peatamise põhjused, sealhulgas täpsema teabe kuupäeva või perioodi kohta, mil erandlikud asjaolud ilmsid, ja meetme rakendamise jätkamise prognoositava kuupäeva.

Kui asjaolud võimaldavad meetme rakendamist jätkata, teavitavad toetusesaajad ühiselt või üks toetusesaaja teavitab kõigi teiste toetusesaajate nimel sellest ametit viivitamata ja esitavad/esitab lepingu muutmistaotluse vastavalt artiklile II.15.3, välja arvatud juhul, kui leping või toetusesaaja osalemine lõpetatakse kooskõlas artikliga II.16.1 või II.16.2 või artikli II.16.3.1 punktiga c või d.

### **II.15.2 Rakendamise peatamine ameti poolt**

**II.15.2.1** Amet võib peatada meetme või selle mis tahes osa rakendamise:

- (a) kui ametil on tõendeid selle kohta, et toetusesaaja on toetuse andmise menetluses või lepingu täitmisel teinud olulisi vigu või pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi, või kui toetusesaaja ei täida lepingulisi kohustusi;
- (b) kui ametil on tõendeid selle kohta, et toetusesaaja on seoses liidu või Euroopa Aatomienergiaühenduse poolt rahastatavate muude toetustega, mis anti sellele toetusesaajale sarnastel tingimustel, teinud süstemaatiliselt või korduvalt vigu, pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisi kohustuste rikkumisi, tingimusel et need vead, eeskirjade eiramised, pettused ja kohustuste rikkumised mõjutavad käesolevat toetust oluliselt;
- (c) kui amet kahtlustab, et toetusesaaja on toetuse andmise menetluses või lepingu täitmisel teinud olulisi vigu, pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisi kohustuste rikkumisi, ning tal on vaja kontrollida, kas seda on tõepoolest tehtud; *või*
- (d) pärast projekti edenemise hindamist, eelkõige juhul, kui meetme rakendamine on oluliselt viibinud.

**II.15.2.2** Enne rakendamise peatamist teavitab amet kõiki toetusesaajaid ametlikult oma kavatsusest rakendamise peatada, nimetades selle põhjused ja artikli II.15.2.1 punktides a, b ja d osutatud juhtudel vajalikke tingimusi rakendamise jätkamiseks. Toetusesaajatel palutakse oma märkused esitada 30 kalendripäeva jooksul kõnealuse teate kättesaamisest arvates.

Kui amet otsustab pärast toetusesaajate esitatud seisukohtade läbivaatamist peatamismenetluse lõpetada, teavitab ta sellest toetusesaajaid ametlikult.

Kui seisukohti ei ole esitatud või kui vaatamata toetusesaajate esitatud seisukohtadele otsustab amet peatamismenetlust jätkata, võib ta rakendamise peatada, teavitades sellest ametlikult kõiki toetusesaajaid, nimetades peatamise põhjused ja artikli II.15.2.1 punktides a, b ja d osutatud juhtudel konkreetseid tingimusi rakendamise jätkamiseks või artikli II.15.2.1 punktis c osutatud juhul ligikaudset kuupäeva vajaliku kontrolli lõpuleviimiseks.

Peatamine hakkab kehtima viis kalendripäeva pärast seda, kui toetusesaajad on teate kätte saanud, või selles teates märgitud hilisemal kuupäeval.

Meetme rakendamise jätkamiseks peavad toetusesaajad püüdma täita teatatud tingimused niipea kui võimalik ja teavitama ametit kõigest sellega seoses tehtud edusammudest.

Niipea kui amet leiab, et meetme rakendamise jätkamise tingimused on täidetud, või vajalik kontroll, sealhulgas kohapealne kontroll, on tehtud, teavitab ta kõiki toetusesaajaid sellest ametlikult ja kutsub neid üles esitama lepingu muutmistaotluse vastavalt artiklile II.15.3, välja arvatud juhul, kui leping või

toetusesaaja osalemine lõpetatakse kooskõlas artikliga II.16.1 või II.16.2 või artikli II.16.3.1 punktiga c, i, j, k või o.

### **II.15.3 Peatamise tagajärjed**

Kui meetme rakendamist saab jätkata ja lepingut ei lõpetata, muudetakse lepingut vastavalt artiklile II.12, et määrata kindlaks meetme rakendamise jätkamise kuupäev, pikendada meetme kestust ja teha mis tahes muud muudatused, mis võivad olla vajalikud, et kohandada meedet uute rakendamistingimustega.

Peatamine loetakse lõppenuks alates meetme rakendamise jätkamise kuupäevast, milles pooled on kokku leppinud esimese lõigu kohaselt ja sätestanud muudatuses. Kõnealune kuupäev võib olla muudatuse jõustumise kuupäevast varasem.

Mis tahes kulused, mille toetusesaajad on kandnud seoses peatatud meetme või meetme peatatud osa rakendamisega peatamise ajavahemiku kestel, ei hüvitata ja need ei ole toetuse arvelt kaetavad.

Ameti õigus peatada rakendamine ei piira tema õigust lõpetada leping või toetusesaaja osalemine vastavalt artiklile II.16.3 ega tema õigust vähendada toetust või nõuda sisse alusetult makstud summad vastavalt artiklitele II.25.4 ja II.26.

Kumbki pool ei või teiselt poolelt peatamise tõttu kahjutasu nõuda.

## **ARTIKKEL II.16. LEPINGU LÕPETAMINE**

### **II.16.1 Leping lõpetamine toetusesaajate poolt**

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad kõik toetusesaajad ühiselt või üks toetusesaaja kõigi toetusesaajate nimel lepingu lõpetada, teatades sellest ametlikult ametile, esitades selgelt põhjendused ja nimetades lõpetamise jõustumise kuupäeva. Teade saadetakse enne lõpetamise jõustumist.

Kui põhjendusi ei esitata või kui esitatud põhjendused ei õigusta ameti arvates lõpetamist, saadab amet selle kohta kõigile toetusesaajatele ametliku teate koos põhjendustega ja leping loetakse lõpetatuks nõuetele mittevastavalt, mis toob kaasa artikli II.16.4.1 neljandas lõigus sätestatud tagajärjed. Lõpetamine jõustub ametlikus teates osutatud kuupäeval.

### **II.16.2 Ühe või mitme toetusesaaja osalemise lõpetamine toetusesaajate poolt**

Ei kohaldata.



## II.16.3 Lepingu või ühe või mitme toetusesaaja osalemise lõpetamine ameti poolt

**II.16.3.1** Amet võib otsustada lõpetada lepingu või ühe või mitme toetusesaaja osalemise meetmes järgmistel juhtudel:

- (a) kui toetusesaaja õiguslikus, rahalises, tehnilises, organisatsioonilises või omandiõigusega seotud olukorras leiavad aset muutused, mis võivad tõenäoliselt lepingu täitmist oluliselt mõjutada või seavad kahtluse alla lepingu sõlmimise otsuse;
- (b) ei kohaldata;
- (c) kui toetusesaajad ei rakenda meetet I lisas sätestatud viisil või kui toetusesaaja ei täida mõnda muud olulist lepingust tulenevat kohustust;
- (d) vääramatu jõu korral, millest on teavitatud kooskõlas artikliga II.14, või kui koordinaator on peatanud meetme rakendamise erakorraliste asjaolude tõttu, millest on teavitatud kooskõlas artikliga II.15, juhul kui rakendamise jätkamine on võimatu või kui vajalike muudatuste tegemine lepingusse seaks kahtluse alla toetuse andmise otsuse või põhjustaks taotlejate ebavõrdset kohtlemist;
- (e) kui toetusesaaja või isik, kes võtab piiramatu vastutuse selle toetusesaaja võlgade eest, satub mõnesse finantsmääruse<sup>5</sup> artikli 106 lõike 1 punktis a või b kirjeldatud olukorda;
- (f) kui toetusesaaja või temaga seotud isik satub mõnesse finantsmääruse artikli 106 lõike 1 punktis c, d, e või f või artikli 106 lõikes 2 kirjeldatud olukorda;
- (g) ei kohaldata;
- (h) ei kohaldata;
- (i) kui ametil on tõendeid selle kohta, et toetusesaaja või teises lõigus määratletud mis tahes temaga seotud isik on toetuse andmise menetluses või lepingu täitmisel teinud olulisi vigu või toime pannud eeskirjade

---

<sup>5</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju.

eiramisi või pettusi, sealhulgas valeandmete esitamine või nõutava teabe esitamata jätmine;

- (j) kui ametil on tõendeid selle kohta, et toetusesaaja on seoses liidu või Euroopa Aatomienergiaühenduse poolt rahastatavate muude toetustega, mis anti sellele toetusesaajale sarnastel tingimustel, teinud süstemaatiliselt või korduvalt vigu, pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisi kohustuste rikkumisi, tingimusel et need vead, eeskirjade eiramised, pettused ja kohustuste rikkumised mõjutavad käesolevat toetust oluliselt;
- (k) pärast projekti edenemise hindamist, eelkõige juhul, kui meetme rakendamine on oluliselt viibinud;
- (l) ei kohaldata.
- (m) ei kohaldata;
- (n) ei kohaldata;
- (o) ei kohaldata.

Punktide f ja i kohaldamisel tähendab „mis tahes seotud isik“ iga isikut, kellel on volitused toetusesaajat esindada või teha tema eest otsuseid.

Punktide i ja j kohaldamisel tähendab „pettus“ liidu finantshuve kahjustavat mis tahes tahtlikku tegu või tegevusetust, mis on seotud valede, ebaõigete või mittetäielike avalduste või dokumentide kasutamise või esitamisega või teabe avalikustamata jätmisega, rikkudes konkreetset kohustust.

Käesoleva artikli punkti i kohaldamisel on „oluline viga“ iga tegevusest või tegevusetusest tulenev lepingu sätte rikkumine, mis põhjustab või võib põhjustada kahju liidu eelarvele.

Punktide i ja j kohaldamisel tähendab „eeskirjade eiramine“ igasugust Euroopa Liidu õiguse rikkumist, mis tuleneb toetusesaaja teost või tegevusetusest, millel on või võib olla liidu eelarvet kahjustav mõju.

**II.16.3.2** Enne lepingu või ühe või mitme toetusesaaja osalemise lõpetamist teavitab amet kõiki toetusesaajaid ametlikult oma lõpetamise kavatsusest, nimetades selle põhjused, ning palub toetusesaajatel ühiselt või ühel toetusesaajal kõigi toetusesaajate nimel esitada seisukohad 45 kalendripäeva jooksul teate kättesaamisest arvates ning artikli II.16.3.1 punkti c kohaldamise korral teavitada ametit meetmetest, mis on võetud selle tagamiseks, et toetusesaajad jätkavad oma lepingust tulenevate kohustuste täitmist.

Kui amet otsustab pärast toetusesaajate esitatud seisukohtade läbivaatamist lõpetamismenetluse peatada, teavitab ta sellest toetusesaajaid ametlikult.

Kui seisukohti ei ole esitatud või kui vaatamata toetusesaajate esitatud seisukohtadele otsustab amet lõpetamismenetlust jätkata, võib ta lõpetada lepingu või ühe või mitme toetusesaaja osalemise, teavitades sellest ametlikult kõiki toetusesaajaid, nimetades lõpetamise põhjused.

Artikli II.16.3.1 punktides a, b, c, e, g ja k osutatud juhtudel nimetatakse ametlikus teates kuupäev, mil lõpetamine jõustub. Artikli II.16.3.1 punktides d, f, h, i, j, l ja o osutatud juhtudel jõustub lõpetamine päeval, mis järgneb kuupäevale, mil toetusesaajad said kätte ametliku teate.

#### **II.16.4 Lõpetamise tagajärjed**

**II.16.4.1** Ei kohaldata.

**II.16.4.2** Ei kohaldata.

**II.16.4.3** Kummalgi poolel ei ole õigust nõuda hüvitist, kui lõpetamine toimub teise poole algatusel.

#### **ARTIKKEL II.17. (EI KOHALDATA)**

#### **ARTIKKEL II.18. KOHALDATAV ÕIGUS, VAIDLUSTE LAHENDAMINE JA TÄITMISELE PÖÖRATAV OTSUS**

**II.18.1** Lepingu suhtes kohaldatakse liidu õigust, mida vajaduse korral täiendab Belgia õigus.

**II.18.2** Liidu ja mis tahes toetusesaaja vahelise vaidluse lahendamine seoses käesoleva lepingu tõlgendamise, kohaldamise või kehtivusega, mida ei saa lahendada kokkuleppe teel, kuulub ELi toimimise lepingu artikli 272 kohaselt Üldkohtu või edasikaebuse korral Euroopa Liidu Kohtu ainupädevusse.

**II.18.3** Artiklis II.26 osutatud sissenõudmiste kohaldamiseks võib komisjon ELi toimimise lepingu artikli 299 kohaselt võtta vastu täitmisele pööratava otsuse rahaliste kohustuste panemiseks muudele isikutele kui riigid. ELi toimimise lepingu artikli 263 kohaselt võib sellise otsuse vastu esitada hagi Euroopa Liidu Üldkohtusse.

## **B OSA. FINANTSSÄTTED**

### **ARTIKKEL II.19. RAHASTAMISKÕLBLIKUD KULUD**

Ei kohaldata.

### **ARTIKKEL II.20. DEKLAREERITUD SUMMADE TUVASTATAVUS JA KONTROLLITAVUS**

#### **II.20.1 Tegelike kulude hüvitamine**

Ei kohaldata

#### **II.20.2 Kulude eelnevalt kindlaksmääratud ühikuhindade alusel hüvitamine või eelnevalt kindlaksmääratud ühikuhindade alusel antav rahaline toetus**

Ei kohaldata

#### **II.20.3 Kulude eelnevalt kindlaksmääratud ühekordse maksena hüvitamine või eelnevalt kindlaksmääratud ühekordse maksena antav rahaline toetus**

Kui toetust antakse artikli 3 kohaselt kulude ühekordse maksena hüvitamise või ühekordse maksena rahalise toetuse vormis, peab toetusesaaja deklareerima rahastamiskõlblike kuludena või taotletava rahalise toetusena artiklis 3 nimetatud kogusumma, tingimusel et I lisan kirjeldatud asjaomased ülesanded on nõuetekohaselt täidetud või meetme osa on nõuetekohaselt rakendatud.

Kui seda nõutakse toetusesaajalt artiklis II.27 kirjeldatud kontrollide või auditite raames, peab ta suutma esitada nõuetekohase rakendamise tõendamiseks asjakohased tõendavad dokumendid. Toetusesaajalt ei nõuta siiski tegelikult kantud rahastamiskõlblike kulude kindlakstegemist ega tõendavate dokumentide, eelkõige raamatupidamisaruannete esitamist, et tõendada ühekordse maksena deklareeritud summat.

#### **II.20.4 Kulude eelnevalt kindlaksmääratud kindlamääralise maksena hüvitamine või eelnevalt kindlaksmääratud kindlamääralise maksena antav rahaline toetus**

Ei kohaldata

#### **II.20.5 Toetusesaaja tavapärase kuluarvestustavade kohaselt deklareeritud kulude hüvitamine**

Ei kohaldata

### **ARTIKKEL II.21. TOETUSESAAJATEGA SEOTUD ÜKSUSTE JA TOETUSESAAJATE POOLT MÄÄRATUD RAKENDUSASUTUSTE KULUDE RAHASTAMISKÕLBLIKKUS**

Ei kohaldata.

## **ARTIKKEL II.22. ÜMBERPAIGUTUSED EELARVES**

Ei kohaldata.

## **ARTIKKEL II.23. TEHNILISTE JA FINANTSARUANNETE ESITAMINE – MAKSETAOTLUSED JA TÕENDAVAD DOKUMENDID**

Ei kohaldata.

## **ARTIKKEL II.24. MAKSED JA MAKSETE TEGEMISE KORD**

### **II.24.1 Eelmaksed**

Ei kohaldata.

### **II.24.2 Vahemaksed**

Ei kohaldata.

### **II.24.3 Lõppmaksed**

Lõppmaksed, mis ei või olla korduv, on ette nähtud selleks, et hüvitada või katta pärast artiklis 2.2 sätestatud ajavahemiku lõppu ülejäänud osa rahastamiskõlblikest kuludest, mille toetusesaajad on meetme rakendamiseks kandnud. Juhul kui varasemate maksete kogusumma on suurem kui artikli II.25 kohaselt kindlaks määratud toetuse lõplik summa, võib lõppmaksed toimuda artiklis II.26 osutatud sissenõudmise vormis.

Ilma et see piiraks artiklite II.24.4 ja II.24.5 kohaldamist, maksab amet lõppmaksena tasumisele kuuluva summa artiklis 4.2 sätestatud ajavahemiku jooksul pärast artiklis II.23.2 osutatud dokumentide kättesaamist.

Kõnealune summa määratakse pärast lõppmaksed taotluse ja sellele lisatud dokumentide heakskiitmist kindlaks kooskõlas neljanda lõiguga. Lõppmaksed taotluse ja sellele lisatud dokumentide heakskiitmine ei tähenda neis esitatud avalduste ja teabe nõuetekohasuse, autentsuse, täielikkuse ja õigsuse tunnistamist.

Lõppmaksena tasumisele kuuluva summa kindlaksmääramiseks arvatakse artikli II.25 kohaselt igale toetusesaajale kindlaks määratud toetuse lõplikust summast maha toetusesaajale juba tehtud eel- ja vahemaksete kogusumma.]

### **II.24.4 Maksetähtaja arvestamise peatamine**

Amet võib artiklis 4.2 nimetatud maksetähtaja arvestamise igal ajal peatada, teatades ametlikult koordinaatorile, et tema maksetaotlust ei ole võimalik rahuldada, sest see ei ole kooskõlas lepingu tingimustega või ei ole esitatud vajalikke tõendavaid dokumente või on tekkinud kahtlus, et finantsaruandes deklareeritud kulud ei ole rahastamiskõlblikud.

Asjaomasele toetusesaajale teatatakse sellisest peatamisest nii kiiresti kui võimalik ja põhjendatakse seda.

Peatamine hakkab kehtima kuupäeval, mil amet saadab teate. Järelejäänud maksetähtaega hakatakse uuesti arvestama alates kuupäevast, mil saadi nõutud teave või läbivaadatud dokumendid või teostati vajalik täiendav kontroll, sealhulgas kohapealne kontroll. Kui maksetähtaja arvestamise peatamine ületab kahte kuud, võib asjaomane toetusesaaja nõuda ameti otsust selle kohta, kas maksetähtaja arvestamise peatamist jätkatakse või mitte.

Kui maksetähtaja arvestamine on peatatud mõne artiklis II.23 sätestatud tehnilise aruande või ühe finantsaruande tagasilükkamise tulemusena ja tagasi lükatakse ka esitatud uus aruanne, jätab amet endale õiguse lõpetada leping või asjaomase toetusesaaja osalemine kooskõlas artikli II.16.3.1 punktiga c, mis toob kaasa artiklis II.16.4 kirjeldatud tagajärjed.]

## **II.24.5 Maksete peatamine**

**II.24.5.1** Amet võib igal ajal lepingu täitmise kestel peatada eelmaksed, vahemaksed või lõppmaksed kõikidele toetusesaajatele või peatada eelmaksed või vahemaksed ühele või mitmele toetusesaajale:

- (a) kui ametil on tõendeid selle kohta, et toetusesaaja on toetuse andmise menetluses või toetuse rakendamisel teinud olulisi vigu või pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi, või kui toetusesaaja ei täida lepingulisi kohustusi;
- (b) kui ametil on tõendeid selle kohta, et toetusesaaja on seoses liidu või Euroopa Aatomienergiaühenduse poolt rahastatavate muude toetustega, mis anti sellele toetusesaajale sarnastel tingimustel, teinud süstemaatiliselt või korduvalt vigu, pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisi kohustuste rikkumisi, tingimusel et need vead, eeskirjade eiramised, pettused või kohustuste rikkumised mõjutavad käesolevat toetust oluliselt;
- (c) kui amet kahtlustab, et toetusesaaja on toetuse andmise menetluses või lepingu täitmisel teinud olulisi vigu, pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisi kohustuste rikkumisi, ning tal on vaja kontrollida, kas seda on tõepoolest tehtud; või
- (d) pärast projekti edenemise hindamist, eelkõige juhul, kui meetme rakendamine on oluliselt viibinud.

**II.24.5.2** Enne maksete peatamist teavitab amet kõiki toetusesaajaid ametlikult oma kavatsusest maksed peatada, nimetades selle põhjused ja artikli II.24.5.1 punktides

a, b ja d osutatud juhtudel vajalikud tingimused maksete jätkamiseks. Toetusesaajaid palutakse oma märkused esitada 30 kalendripäeva jooksul pärast kõnealuse teate kättesaamist.

Kui amet otsustab pärast toetusesaajate esitatud seisukohtade läbivaatamist maksete peatamise menetluse lõpetada, teavitab ta sellest kõiki toetusesaajaid ametlikult.

Kui seisukohti ei ole esitatud või kui vaatamata toetusesaajate esitatud seisukohtadele otsustab amet maksete peatamise menetlust jätkata, võib ta maksed peatada, teavitades sellest ametlikult kõiki toetusesaajaid, nimetades peatamise põhjused ja artikli II.24.5.1 punktides a, b ja d osutatud juhtudel konkreetseid tingimused maksete jätkamiseks või artikli II.24.5.1 punktis c osutatud juhul ligikaudse kuupäeva vajaliku kontrolli lõpuleviimiseks.

Maksete peatamine hakkab kehtima ameti teate väljasaatmise kuupäevast.

Maksete jätkamiseks peavad toetusesaajad püüdma täita teatatud tingimused niipea kui võimalik ja teavitama ametit mis tahes sellega seoses tehtud edusammudest.

Niipea kui amet leiab, et maksete jätkamise tingimused on täidetud, või vajalik kontroll, sealhulgas kohapealne kontroll, on tehtud, teavitab ta kõiki toetusesaajaid sellest ametlikult.

Ajavahemiku kestel, mil maksed on peatatud, ja ilma et see piiraks õigust peatada meetme rakendamine artikli II.15.1 kohaselt või lõpetada leping või toetusesaaja osalemine artiklite II.16.1 ja II.16.2 kohaselt, ei ole toetusesaajal või toetusesaajatel, keda maksete peatamine puudutab, õigust esitada mis tahes maksetaotlusi.

Asjaomased maksetaotlused ja tõendavad dokumendid võib esitada niipea kui võimalik pärast maksete jätkamist või lisada need esimesele maksetaotlusele, mis tuleb artiklis 4.1 sätestatud ajakava kohaselt esitada pärast maksete jätkamist.

## **II.24.6 Tasumisele kuuluvatest summadest teavitamine**

Ei kohaldata.

## **II.24.7 Viivised**

Ilma et see piiraks artiklite 4.2 ja II.24.1 kohaldamist, on toetusesaajatel artiklites II.24.4 ja II.24.5 nimetatud maksetähtaja möödumisel õigus saada hilinevad makse eest viivist Euroopa Keskpanga eurodes tehtud põhiliste refinantseerimistehingute suhtes kohaldatava intressimäära (edaspidi „viiteintressimäär“) alusel, millele lisandub kolm ja pool protsendipunkti. Viiteintressimäär on *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimäär, mis kehtib maksetähtpäeva kuu esimesel päeval.

Esimest lõiku ei kohaldata nende toetusesaajate suhtes, kes on liidu liikmesriigid, kaasa

arvatud piirkondliku ja kohaliku omavalitsuse asutused ja muud avalik-õiguslikud asutused, kes tegutsevad käesoleva lepingu täitmise eesmärgil liikmesriigi eest ja nimel.

Artikli II.24.4 kohast maksetähtaja arvestamise peatamist või artikli II.24.5 kohast ametipoolset maksete peatamist ei või käsitada makse hilinemisena.

Viivis kuulub tasumisele ajavahemiku eest, mis algab maksetähtpäevale järgnevast päevast ja lõpeb artiklis II.24.9 kindlaksmääratud makse tegeliku tegemise kuupäeval (kaasa arvatud). Tasumisele kuuluvat viivist ei võeta arvesse toetuse lõpliku summa kindlaksmääramisel artikli II.25.3 tähenduses.

Kui arvutatud viivise summa ei ületa 200 eurot, makstakse see erandina esimesest lõigust toetusesaajale välja vaid vastavasisulise nõudmise korral, mis on esitatud kahe kuu jooksul pärast hilinunud makse laekumist.

#### **II.24.8 Maksete vääring**

Amet teeb maksed eurodes.

#### **II.24.9 Makse kuupäev**

Ameti maksed loetakse tehtuks ameti konto debiteerimise kuupäeval.

#### **II.24.10 Maksete ülekandekulud**

Maksete ülekandekulud kantakse järgmiselt:

- (a) ülekandekulud, mis tulenevad ameti pangatasudest, kannab amet;
- (b) ülekandekulud, mis tulenevad toetusesaaja pangatasudest, kannab toetusesaaja;
- (c) kõik ühe poole põhjustatud kordusülekannetest tingitud ülekandekulud kannab see pool, kelle tõttu kordusülekanne tehti.

#### **II.24.11 Maksed toetusesaajatele**

Ei kohaldata.

### **ARTIKKEL II.25. TOETUSE LÕPLIKU SUMMA KINDLAKSMÄÄRAMINE**



### **II.25.1 Lõpliku summa arvutamine**

Ilma et see piiraks artiklite II.25.2, II.25.3 ja II.25.4 kohaldamist, määratakse iga toetusesaaja toetuse lõplik summa kindlaks järgmiselt:

- (a) kui toetusesaajale, temaga seotud üksustele või tema rakendusametitele antakse toetust artikli 3 kohaselt rahastamiskõlblike kulude hüvitamise vormis, siis summa, mis on saadud kõnealuses artiklis sätestatud hüvitamise määra(de) kohaldamisel rahastamiskõlblike kulude ja tegevuse suhtes, mille amet on asjaomaste kulukategooriate puhul heaks kiitnud;
- (b) kui toetusesaajale, temaga seotud üksustele või tema rakendusametitele antakse toetust artikli 3 kohaselt ühikuhindade alusel antava rahalise toetuse vormis, siis summa, mis on saadud kõnealuses artiklis osutatud ühikuhindade alusel antava rahalise toetuse korrutamisel ühikute tegeliku arvuga, mille amet on heaks kiitnud;
- (c) kui toetust antakse artikli 3 kohaselt ühekordse maksena rahalise toetuse vormis, siis kõnealuses artiklis sätestatud ühekordse makse summa asjaomaste toetusesaajate, seotud üksuste ja rakendusametite puhul, tingimusel et amet on andnud heakskiidu asjaomaste ülesannete või meetme osa nõuetekohasele rakendamisele kooskõlas I lisaga;
- (d) kui toetusesaajale, temaga seotud üksustele või tema rakendusametitele antakse toetust artikli 3 kohaselt kindlamääralise maksena rahalise toetuse vormis, siis summa, mis on saadud kõnealuses artiklis sätestatud kindla määra kohaldamisel rahastamiskõlblike kulude või rahalise toetuse suhtes, mille amet on heaks kiitnud.

Kui artiklis 3 on toetusesaajale, temaga seotud üksustele või rakendusametitele ette nähtud erinevate toetusevormide kombineerimine, siis need summad liidetakse.

### **II.25.2 Maksimumsumma**

Ameti poolt toetusesaajale makstav kogusumma ei tohi ühelgi juhul ületada artiklis 3 selle toetusesaaja jaoks nimetatud toetuse maksimumsummat.

Kui artikli II.25.1 kohaselt toetusesaajale kindlaks määratud summa ületab kõnealuse maksimumsumma, piirdub toetusesaajale antava toetuse lõplik summa artiklis 3 nimetatud maksimumsummaga.

### **II.25.3 Kasumi taotlemist keelav nõue ja tulu arvesse võtmine**

Ei kohaldata

## **II.25.4 Toetuse vähendamine mitterahuldava, osalise või hilineunud rakendamise või lepinguliste kohustuste rikkumise korral**

Amet võib amet artikli 3 kohast iga toetusesaaja maksimaalset toetussummat vähendada, kui meedet ei rakendata nõuetekohaselt I lisa kohaselt (s.t kui seda ei ole üldse rakendatud või on rakendatud halvasti, osaliselt või hilinemisega) või kui mõni toetusesaaja jätab täitmata muid käesolevast lepingust tulenevaid kohustusi.

Vähendatava summa suurus on proportsionaalne sellega, mil määral on meedet valesti rakendatud, või rikkumise raskusega.

Enne kui amet toetust vähendab, tuleb tal asjaomasele toetusesaajale saata ametlik teade,

- (a) milles teatatakse
  - (i) kavatsusest vähendada toetuse maksimaalset summat;
  - (ii) summa, mille võrra ta kavatseb toetust vähendada;
  - (iii) vähendamise põhjustest;
- (b) kutsudes teda üles 30 kalendripäeva jooksul alates ametliku teate kättesaamisest esitama omapoolseid märkusi.

Kui amet märkusi ei saa või kui ta otsustab esitatud märkustest hoolimata toetust siiski vähendada, saadab ta asjaomasele toetusesaajale ametliku teate, milles ta teatab oma otsusest.

Kui toetust vähendatakse, peab amet arvutama vähendatud toetussumma, lahutades toetuse maksimaalsest summast mahaarvatava summa (mis arvutatakse proportsionaalselt meetme nõuetevastase rakendamise või kohustuste rikkumise raskusega).

Lõplik toetussumma on järgmisest kahest summast väiksem:

- (a) summa, mis määratakse kindlaks vastavalt artiklitele II.25.1, II.25.2 ja II.25.3, või
- (b) artikli II.25.4 kohaselt kindlaksmääratud vähendatud toetussumma

## **ARTIKKEL II.26. SISSENÕUDMINE**

### **II.26.1 Sissenõudmine lõppmakse tegemise ajal**

Kui lõppmakse tehakse toetusesaajale sissenõudmise vormis, teavitab amet asjaomast toetusesaajat ametlikult oma kavatsusest alusetult makstud summa sisse nõuda,

- (a) nimetades sissenõudmise põhjused ja tasumisele kuuluvat summa;
- (b) paludes asjaomasel toetusesaajal esitada kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul oma võimalikud seisukohad.

Kui seisukohti ei ole esitatud või kui vaatamata asjaomase toetusesaaja esitatud seisukohtadele otsustab amet sissenõudmismenetlust jätkata, võib amet sissenõudmise kinnitamiseks saata asjaomasele toetusesaajale ametliku võlateate (edaspidi „võlateade“), milles on nimetatud makse tingimused ja tähtaeg.

Kui asjaomane toetusesaaja ei vasta ametile võlateates nimetatud kuupäevaks, nõuab kas amet või komisjon tasumisele kuuluva summa kooskõlas artikliga II.26.3. toetusesaajalt sisse.

### **II.26.2 Sissenõudmine pärast lõppmakset**

Kui summa kuulub sissenõudmisele kooskõlas artiklitega II.27.6, II.27.7 ja II.27.8, maksab toetusesaaja, kellega auditi leiud või OLAFi järeldused seonduvad, kõnealuse summa ametile tagasi.

Amet teatab enne sissenõudmist asjaomasele toetusesaajale ametlikult oma kavatsusest alusetult makstud summa sisse nõuda,

- (a) nimetades tasumisele kuuluva summa (sealhulgas mis tahes summat, mille amet on alusetult maksnud rahalise toetusena toetusesaajaga seotud üksuste või tema rakendusametuste kantud kulude katteks) ja sissenõudmise põhjused;
- (b) paludes asjaomasel toetusesaajal esitada kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul oma võimalikud seisukohad.

Kui seisukohti ei ole esitatud või kui vaatamata asjaomase toetusesaaja esitatud seisukohtadele otsustab amet sissenõudmismenetlust jätkata, võib amet sissenõudmise kinnitamiseks saata asjaomasele toetusesaajale ametliku võlateate (edaspidi „võlateade“), milles on nimetatud makse tingimused ja tähtaeg.

Kui asjaomane toetusesaaja ei vasta ametile võlateates nimetatud kuupäevaks, nõuab kas amet või komisjon tasumisele kuuluva summa kooskõlas artikliga II.26.3. toetusesaajalt sisse.

### **II.26.3 Sissenõudmismenetlus juhul, kui makse ei ole võlateates nimetatud tähtajaks tehtud**

Kui makse ei ole võlateates nimetatud tähtajaks tehtud, nõuab amet tasumisele kuuluva summa sisse,

- (a) tasaarvestades selle mis tahes summaga, mille komisjoni või rakendusamet on asjaomasele toetusesaajale võlgu (liidu või Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) eelarvest) (edaspidi „tasaarvestamine“); erandlike asjaolude korral, kui seda õigustab liidu finantshuvide kaitsmise vajadus, võib amet summa tasaarvestuse teel sisse nõuda enne maksetähtaega; toetusesaaja eelnevat nõusolekut ei ole vaja; ELi toimimise lepingu artikli 263 kohaselt võib sellise tasaarvestuse vastu esitada hagi Euroopa Liidu Üldkohtusse;
- (b) finantstagatise arvelt, kui see on ette nähtud artikliga 4.1 (edaspidi „finantstagatise

realiseerimine“);

- (c) võttes toetusesaajad solidaarselt vastutusele, kui eritingimustes on nii sätestatud;
- (d) algatades kohtumenetluse kooskõlas artikliga II.18.2 või eritingimustega või võttes vastu täitmisele pööratava otsuse kooskõlas artikliga II.18.3.

#### **II.26.4 Viivised**

Kui makse ei ole võlateates kehtestatud kuupäevaks tehtud, arvestatakse tasumisele kuuluvalt summalt artiklis II.24.7 ettenähtud intressimääraga viivist. Viivis kuulub tasumisele ajavahemiku eest, mis algab maksetähtpäevale järgnevast päevast ja lõpeb saadaoleva summa tegelikult täies ulatuses ametile või komisjonile laekumise kuupäeval (kaasa arvatud).

Mis tahes osalistest maksetest kaetakse esmalt tasud ja viivis ning alles seejärel põhisumma.

#### **II.26.5 Panga teenustasud**

Panga teenustasud, mis on seotud ametile võlgnetavate summade sissenõudmisega, maksab asjaomane toetusesaaja, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiivi 2007/64/EÜ (makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta).

### **ARTIKKEL II.27. KONTROLL, AUDIT JA HINDAMINE**

#### **II.27.1 Tehnilised ja finantskontrollid, auditid ning vahe- ja lõpphindamised**

Komisjon ja amet võivad teostada tehnilisi või finantskontrolle ja auditeid, et kindlaks määrata, et toetusesaajad rakendavad meedet nõuetekohaselt ning täidavad lepingust tulenevaid kohustusi. Samuti võib ta kontrollida toetusesaajate kohustuslikke dokumente, et regulaarselt hinnata ühekordsel maksel, ühikuhindadel või kindlal määral põhinevaid summasid.

Kontrollide ja auditite käigus esitatud teavet ja dokumente käsitletakse konfidentsiaalselt.

Lisaks sellele võivad komisjon ja amet läbi viia meetme mõju vahe- või lõpphindamise liidu asjaomase programmi eesmärgi suhtes, et hinnata, kas eesmärgid, sealhulgas keskkonnakaitsega seotud eesmärgid, on täidetud.

Komisjoni ja ameti tehtavaid kontrolle, auditeid või hindamisi võivad teostada kas otse nende töötajad või mis tahes muu välisasutus, keda on volitatud seda nende nimel tegema.

Kõnealuseid kontrolle, auditeid või hindamisi võib algatada lepingu täitmise ajal ning viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest arvates. Kõnealune ajavahemik piirdub kolme aastaga, kui artiklis 3 nimetatud maksimumsumma ei ületa 60 000 eurot.

Kontrolli-, auditeerimis- või hindamismenetlus loetakse algatatuks komisjoni või ameti asjakohase kirja kättesaamise kuupäeval.

Kui auditeeritakse seotud üksust või rakendusasutust, tuleb asjaomasel toetusesaajal seda seotud üksust või rakendusasutust teavitada.

### **II.27.2 Dokumentide säilitamise kohustus**

Toetusesaajad peavad säilitama kõiki originaaldokumente, eelkõige raamatupidamis- ja maksualaseid dokumente, mida hoitakse mis tahes asjakohasel andmekandjal, sealhulgas digiteeritud originaalidena, kui need on nende riigi õiguse kohaselt ja selles sätestatud tingimustel lubatud, viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest arvates.

Kõnealune ajavahemik piirdub kolme aastaga, kui artiklis 3 nimetatud maksimumsumma ei ületa 60 000 eurot.

Toetusega seonduvate poolleiolevate auditite või lahendamata edasikaebuste, kohtuvaidluste või nõuete korral, sealhulgas artiklis II.27.7 osutatud juhul, on esimeses ja teises lõigus ettenähtud ajavahemikud pikemad. Sellisel juhul säilitavad toetusesaajad dokumente kuni selliste auditite lõpetamiseni või edasikaebuste, kohtuvaidluste või nõuete lahendamiseni.

### **II.27.3 Teabe andmise kohustus**

Toetusesaajad esitavad mis tahes teabe, kaasa arvatud elektroonses vormis teabe, mida nõuab kontrolli, auditi või hindamise raames komisjon või amet või mis tahes muu välisasutus, keda on volitatud seda tema nimel tegema.

Kui toetusesaaja ei täida esimeses lõigus sätestatud kohustusi, võivad komisjon ja amet lugeda:

- (a) rahastamiskõlbmatuks mis tahes kulud, mis on toetusesaaja esitatud teabega ebapiisavalt põhjendatud;
- (b) tasumisele mittekuuluvaks mis tahes ühikuhindade alusel, ühekordse maksena või kindlamääralise maksena antavad rahalised toetused, mis on toetusesaaja esitatud teabega ebapiisavalt põhjendatud.

### **II.27.4 Kohapealsed kontrollkäigud**

Kohapealse kontrollkäigu ajal tagavad toetusesaajad komisjoni või ameti töötajatele ja komisjoni või ameti poolt volitatud välistöötajatele juurdepääsu kohtadesse ja ruumidesse, kus meedet rakendatakse, ning kogu vajalikule teabele, sealhulgas elektroonses vormis teabele.

Toetusesaajad tagavad, et teave on kohapealse kontrollkäigu ajal kohe kättesaadav ning nõutud teave antakse üle asjakohases vormis.

Kui toetusesaaja keeldub tagamast esimese ja teise lõigu kohaselt juurdepääsu kohtadesse, ruumidesse ja teabele, võivad komisjon ja amet lugeda:

- (a) rahastamiskõlbmatuks mis tahes kulud, mis on toetusesaaja esitatud teabega ebapiisavalt põhjendatud;
- (b) tasumisele mittekuuluvaks mis tahes ühikuhindade alusel, ühekordse maksena või kindlamääralise maksena antavad rahalised toetused, mis on toetusesaaja esitatud teabega ebapiisavalt põhjendatud.

## **II.27.5 Auditi raames toimuv ärakuulamismenetlus**

Auditi leidude alusel koostatakse esialgne aruanne (edaspidi „auditiaruande projekt“). Komisjon või amet või tema volitatud esindaja saadab selle asjaomasele toetusesaajale, kellel on selle kättesaamisest arvates aega 30 päeva oma seisukohtade esitamiseks. Lõpparuanne (edaspidi „lõplik auditiaruanne“) saadetakse asjaomasele toetusesaajale 60 päeva jooksul pärast seisukohtade esitamiseks ette nähtud tähtaja lõppu.

## **II.27.6 Auditi leidude tagajärjed**

Komisjon ja amet võivad auditi lõplike leidude alusel võtta meetmeid, mida nad peab vajalikuks, sealhulgas nõuda enda tehtud maksed kas lõppmakse tegemisel või pärast lõppmakse tegemist kooskõlas artikliga II.26 täielikult või osaliselt sisse.

Kui auditi lõplikud leiud tehakse pärast lõppmakset, vastab sissenõutava summa suurus artikli II.25 kohaselt asjaomasele toetusesaajale kindlaksmääratud toetuse läbivaadatud lõpliku summa ja asjaomasele toetusesaajale lepingu kohaselt tema tegevuse läbiviimiseks makstud kogusumma vahele.

## **II.27.7 Süsteemsete või korduvate vigade, eeskirjade eiramiste, pettuste või kohustuste rikkumise parandamine**

**II.27.7.1** Komisjon ja amet võivad käesolevale toetusele laiendada muude toetustega seotud auditi tulemusi, kui:

- (a) toetusesaajale sarnastel tingimustel antud muude ELi või Euratomi toetuste auditeerimise tulemusena on ilmnunud, et toetusesaaja on teinud süsteemseid või korduvalt vigu, pannud toime eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisi kohustuste rikkumisi, ning see mõjutab asjaomast toetust oluliselt, ning
- (b) toetusesaajale esitatakse artiklis II.27.1 osutatud ajavahemiku jooksul ametlikult lõplik auditiaruanne, mis sisaldab süsteemsete või korduvate vigadega, eeskirjade eiramiste, pettuste või kohustuste rikkumisega seonduvaid leidusid ja loeteluga toetustest, mida need järeldused puudutavad.

Tulemuste laiendamine võib viia järgmiseni:

- (a) kulude tagasilükkamine rahastamiskõlbmatutena;
- (b) artikli II.25.4 kohane toetuse vähendamine;
- (c) artikli II.26 kohane alusetult makstud summade sissenõudmine;
- (d) artikli II.24.5 kohane toetuse peatamine;
- (e) artikli II.15.2 kohane meetme rakendamise peatamine;
- (f) artikli II.16.3 kohane lõpetamine.

**II.27.7.2** Komisjon või amet saadab asjaomasele toetusesaajale ametliku teate süsteemsetest või korduvatest vigadest ja oma kavatsusest laiendada saadud audititulemuste põhjal tehtud järeldusi ning esitab talle nendest tulemustest mõjutatud toetuste loetelu.

- (a) Kui tulemused on seotud kulude rahastamiskõlblikkusega, siis toimitakse järgmiselt.

Ametlik teade peab sisaldama järgmist:

- (i) ettepanek esitada märkused tulemustest mõjutatud toetuste loetelu kohta;
- (ii) nõuet esitada kõigi mõjutatud toetuste kohta muudetud finantsaruanded;
- (iii) juhul kui see on võimalik, siis ekstrapoleerimiseks kasutatavat korrigeerimismäära, mille komisjon või amet määrab kindlaks süsteemsete või korduvate vigade, eeskirjade eiramiste, pettuste või kohustuste rikkumise alusel selliste summade arvutamiseks, mis tuleb tagasi lükata, kui asjaomane toetusesaaja:
  - leiab, et muudetud finantsaruannete esitamine ei ole võimalik või teostatav, või
  - ei esita muudetud finantsaruandeid.

Asjaomasel toetusesaajal on märkuste ja muudetud finantsaruannete esitamiseks või nõuetekohaselt põhjendatud alternatiivse parandusmeetodi väljapakkumiseks aega 60 kalendripäeva pärast ametliku teate kättesaamist. Komisjon ja amet võivad seda perioodi põhjendatud juhtudel pikendada.

Juhul kui asjaomane toetusesaaja esitab muudetud finantsaruanded, milles võetakse arvesse nimetatud audititulemusi, määrab komisjon või amet kindlaks summa, mida tuleb nende muudetud aruannete põhjal korrigeerida.

Juhul kui toetusesaaja esitab alternatiivse parandusmeetodi ja komisjon või amet aktsepteerib seda, peab komisjon või amet asjaomasele toetusesaajale saatma ametliku teate, teavitades teda:

- (i) alternatiivse meetodi aktsepteerimisest;
- (ii) selle meetodi kohaldamisega kindlaksmääratud muudetud rahastamiskõlblikest kuludest.

Muul juhul peab komisjon või amet asjaomasele toetusesaajale saatma ametliku teate, teavitades teda:

- (i) esitatud märkuste või alternatiivse meetodi tagasilükkamisest;
- (ii) muudetud rahastamiskõlblikest kuludest, mis on kindlaks määratud toetusesaajale algselt teatatud ekstrapoleerimismeetodi abil.

Pärast lõppmakse tegemist leitud süsteemsete või korduvate vigade, eeskirjade eiramiste, pettuste või kohustuste rikkumise korral vastab sissenõutava summa suurus erinevusele toetusesaaja deklareeritud ja komisjoni või ameti poolt heakskiidetud läbivaadatud rahastamiskõlblike kulude või pärast ekstrapoleerimist muudetud rahastamiskõlblike kulude alusel artikli II.25 kohaselt asjaomasele toetusesaajale kindlaksmääratud toetuse läbivaadatud lõpliku summa ja asjaomasele toetusesaajale lepingu kohaselt tema tegevuse läbiviimiseks makstud kogusumma vahel;

- b) Kui auditi tulemused puudutavad puudulikku rakendamist või muu kohustuse rikkumist (s.t kui rahastamiskõlbmatuid kulusid ei saa kasutada korrigeerimisele kuuluva summa kindlaksmääramise alusena), siis toimitakse järgmiselt.

Komisjon või amet teavitab asjaomast toetusesaajat ametlikult kindlamääralise korrigeerimise kohaldamisest artiklis 3 osutatud toetuse maksimumsumma või selle osa suhtes kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ning palub abisaajal esitada märkusi nende toetuste loetelu kohta, mida järeldused puudutavad.

Asjaomasel toetusesaajal on kõnealuse teate kättesaamisest arvates 60 päeva aega, et esitada oma märkused ja pakkuda välja nõuetekohaselt põhjendatud alternatiivne kindel määr.

Kui komisjon või amet nõustub toetusesaaja väljapakutud alternatiivse kindla määraga, teavitab ta asjaomast toetusesaajat sellest ametlikult ja korrigeerib toetuse summat, kohaldades aktsepteeritud alternatiivset kindlat määra.



Kui seisukohti ei ole esitatud või kui komisjon või amet ei nõustu toetusesaaja seisukohtade või tema väljapakutud alternatiivse kindla määraga, teavitab komisjon või amet asjaomast toetusesaajat sellest ametlikult ja korrigeerib toetuse summat, kohaldades kindlat määra, millest toetusesaajat algselt teavitati.

Pärast lõppmakse tegemist leitud süsteemsete või korduvate vigade, eeskirjade eiramise, pettuse või kohustuste rikkumise korral peab sissenõutava summa suurus vastama erinevusele asjaomase toetusesaaja kindlamääralise korrektsiooni järgse toetuse läbivaadatud lõpliku summa ja asjaomasele toetusesaajale lepingu kohaselt tema tegevuse läbiviimiseks makstud kogusumma vahel.

## **II.27.8 OLAFi kontrollid ja inspekteerimised**

Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) on kontrollide ja uurimiste tegemiseks samad õigused kui komisjonil ja ametil, eelkõige juurdepääsuõigus.

Kooskõlas nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96<sup>6</sup> (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013<sup>7</sup> (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) võib liidu finantshuvide kaitsmiseks pettuse ja muude eeskirjade eiramiste vastu teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimist kooskõlas liidu õiguses sätestatud menetlustega ka OLAF.

Kui see on asjakohane, võivad OLAFi leiud kaasa tuua ametipoolse sissenõudmise. Need võivad kaasa tuua ka riikliku õiguse kohase kriminaalmenetluse.

## **II.27.9 Euroopa Kontrollikoja kontroll ja audit**

Euroopa Kontrollikojal on kontrolli ja auditi tegemiseks samad õigused kui ametil ja komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.

---

<sup>6</sup> EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

<sup>7</sup> ELT L 248, 18.9.2013, lk 1.